

عید باستانی ایران با اجماع اعضای این سازمان به عنوان یک مناسبت بین‌المللی به رسمیت شناخته شد.

قطعنامه تصویب شده در هفته بند مقدماتی و پنج بند اجرایی تنظیم شده که در بندهای نخست و دوم اجرایی آن، علاوه بر شناسایی روز اول فروردین (۲۱ مارس) به عنوان روز بین‌المللی نوروز، از کشورهایی که نوروز را گرمی داشته و برای حفظ و توسعه فرهنگ و سنت‌های نوروزی تلاش می‌کنند استقبال شده است. این قطعنامه توسط نمایندگی دایم ایران در سازمان ملل و در یک ابتکار عمل مشترک با ترکیه، افغانستان و همسایگان شمالی ایران همچون ترکمنستان، تاجیکستان، قزاقستان و قرقیزستان به عنوان کشورهای که نوروز را

سرانجام روز چهارشنبه ۵ اسفند ماه سال گذشته مجمع عمومی سازمان ملل متحد نیز با تصویب قطعنامه‌ای عید نوروز را به عنوان «روز بین‌المللی نوروز و فرهنگ صلح جهانی» به رسمیت شناخت. اقدامی که نزدیک به شش ماه برای به رسمیت شناختن این عید باستانی ایرانیان و حوزه فرهنگی و تمدنی ایران زمین طول کشید.

در گذشته و پس از طی چهار سال انتظار در مهرماه سال قبل و در شهر ابوظبی نوروز در فهرست ناملموس یونسکو ثبت و این آیین جهانی شد.

از مهر ماه سال قبل همگان تلاش کردند تا با ثبت نوروز در تقویم سازمان ملل، یادگاری از آیین ایران و پارسی‌گویان بر جای بگذارند. از همین رو

رئیس جمهوری عراق که همگی عرب هستند به جلال طالبانی، رئیس جمهوری عراق مسعود بارزانی رئیس اقلیم کردستان عراق، عید نوروز را تبریک گفته و برای ملت کرد و عراق پیام شادباش می‌فرستند.

جلال طالبانی در این روز شخصاً از روی آتش می‌پرد و آیین نوروزی را در محل اقامت خود رسماً برگزار می‌کند. مسعود بارزانی نیز مراسمی بسیار مجلل با حضور دیگر مقام‌های عراقی و اقلیم کردستان برگزار می‌کند که بسیار مفصل و دیدنی است. وی نیز به همراه حاضران به مناسبت نوروز از روی آتش می‌پرند.

کردهای عراقی در نوروز رسم جالبی نیز دارند و آن این است که اگر کسی در طول سال عزیزش را از دست داده باشد، در خانه خود می‌ماند و اقوام و دوستانش برای ابلاغ تسلیت و بزرگداشت یاد عزیز از دست رفته‌اش، به دیدن او می‌روند.

در میان کردهای عراق اقوام دیگری وجود دارند که جشن نوروز را به سبک خاص خود برگزار می‌کنند. این قوم که ایزدی‌ها یا یزیدی‌ها نامیده می‌شوند، از لحاظ فرهنگی و اجتماعی نزدیک به کردها می‌باشند اما به طور کلی با کردها متفاوت هستند.

ایزدی‌ها یا یزیدی‌ها عموماً در شمال عراق زندگی می‌کنند و به دلیل اقلیت بودن تمایل چندانی به ارتباط با اقوام و مذاهب دیگر ندارند و در انزوای اجتماعی زندگی می‌کنند.

آمار دقیقی از جمعیت ایزدی‌ها که بیشتر آن‌ها با لهجه کرمانجی صحبت می‌کنند، در دست نیست. گفته می‌شود حدود ۵۰۰ هزار ایزدی در عراق

در سطح ملی گرامی می‌دارند، آماده و به مجمع عمومی سازمان ملل ارایه شد. ارسال نامه‌های الکترونیکی توسط تعداد بی‌شماری از ایرانیان برای بان‌کی‌مون دبیرکل سازمان ملل در تصویب این قطعنامه نیز موثر بود (۱).

در این شماره نشریه رازی، ضمن تبریک سال نو به همه همکاران عزیز و اظهار خوشبختی و خوشحالی از بین‌المللی شدن نوروز و نام‌گذاری آن به عنوان روز بین‌المللی فرهنگ صلح جهانی، همچون دو سال گذشته به شرح آیین بزرگداشت نوروز در کشور عراق می‌پردازیم.

عراق از دیگر کشورهای منطقه است که عید نوروز را جشن می‌گیرد و بیشتر مقام‌های عالی کشور و به ویژه کردها مراسم خاص نوروز را برگزار می‌کنند.

درباره سابقه عید نوروز در عراق باید گفت از نخستین روز تأسیس حکومت عراق در این کشور، نوروز تعطیل رسمی بوده و یکی از اعیاد و روزهای مهم عراق محسوب می‌شده است.

در زمان حکومت صدام حسین با وجود این که وی دشمنی سرسختانه‌ای با کردها و ایران داشت مراسم عید نوروز برگزار می‌شد و حتی در برخی سال‌ها و قبل از دشمنی علنی با کردها که منجر به نسل‌کشی در حلبچه گردید، وی پیام تبریک برای کردهای عراقی و ملت عراق می‌فرستاد.

با سقوط رژیم بعث و تأسیس نظام جدید و نوپای فعلی در عراق، اهمیت نوروز در این کشور افزایش یافت به گونه‌ای که در نخستین روز بهار نخست وزیر عراق، رئیس پارلمان، رئیس مجلس اعلای اسلامی عراق، رهبران احزاب سنی و معاون

زندگی می‌کنند و عده‌ای از آن‌ها در کشورهای سوریه، ترکیه، ارمنستان و گرجستان پراکنده‌اند. ایزدی‌ها به فرشته‌ای به نام ملک طاووس باور دارند که به زندگی و حیات آن‌ها در روی زمین نظارت می‌کند و گاهی نیز از آسمان به زمین می‌آید.

درباره ریشه و منشأ ایزدی‌ها نظرات مختلفی وجود دارد. برخی آن‌ها را به سبب نامشان به یزید بن معاویه نسبت می‌دهند و بعضی دیگر معتقدند که اصل این قوم از یزد بوده و نامشان با ایزد زردتشتی ارتباط دارد و بدین ترتیب ریشه زردتشتی دارند. گروهی دیگر ایزدی‌ها را یکی از قدیمی‌ترین ادیان بابل و سومر می‌خوانند.

دکتر خلیل جندی رشو، استاد دانشگاه گوتینگن آلمان که خود نیز از شیخ‌های ایزدی است، درباره جشن سال نو ایزدی‌های می‌گوید: جشن چهارشنبه سوری در واقع جشن اول سال ایزدی‌ها است که در بین ملت‌های دیگر مثل ایرانیان نوروز خوانده می‌شود. ایزدی‌ها این جشن را سرساله چهارشنبه سوری یا چهارشنبه سرخ می‌نامند. این جشن در شب اولین چهارشنبه ماه آوریل که ایزدی‌ها براساس نام ماه‌های سریانی، نیسان می‌گویند، برپا می‌شود. ایزدی‌ها باور دارند که در این روز فرشته‌ای که او را ملک طاووس می‌نامند، از آسمان به زمین می‌آید و با خود خیر و برکت می‌آورد. با توجه به این نکته جشن مزبور را گاهی با نام دیگر که همان جشن ملک طاووس است، می‌نامند.

جشن چهارشنبه سوری که چند هفته بعد از نوروز انجام می‌گیرد با آیین‌ها و سنت‌های مختلفی همراه است که بعضی از آن‌ها با سنت‌های نوروزی دیگر

کشورها فرق دارد. یکی از تفاوت‌های بسیار مهم این است که در این ماه ازدواج برای ایزدی‌ها ممنوع است، زیرا معتقدند که ماه نیسان که آن را بوک‌هیوانه می‌نامند، خود عروس همه ماه‌ها و در نتیجه عروس سال است و به همین دلیل مقدس می‌باشد. در این ماه کسی اجازه ندارد زمین را حفر کند و یا شخم بزند، زیرا در این ماه همه گیاهان درخت‌ها و گل‌ها از زمین آشکار می‌شوند.

سنت دیگر جشن مذکور این است که تخم‌مرغ را رنگ می‌کنند. ایزدی‌ها معتقدند که تخم‌مرغ شبیه زمین است و رنگ کردن آن به این معنی است که دوست دارند دنیا به این رنگ‌ها باشد و باعث سبزی دشت و صحرا شود.

رسم جالب دیگر ایزدی‌ها این است که صبح زود اولین روز سال نو به دشت‌ها می‌روند و دست و روی خود را با قطرات شبنم مسح می‌کنند و باور دارند که اگر کسی مریض باشد، با این عمل بیماری او درمان می‌شود و شفا می‌یابد.

آرد نیز در جشن سر سال ایزدی‌ها نقش مهمی دارد. آن‌ها در شب جشن به دشت می‌روند و در آنجا با آرد خمیر درست می‌کند. بعد دسته گلی در وسط این خمیر فرو کرده و آن را بالای در خانه‌هایشان آویزان می‌کنند. این کار بدین معنا است که بهار به خانه‌هایشان آمده است.

زنان ایزدی نیز در این جشن شرکت می‌کنند و نانی به نام سوک می‌پزند که آن را برای خیرات به گورستان می‌برند.

ایزدی‌ها همانند برخی از اقوام کرد آیینی را به جا می‌آورند که به آن طواف و گاهی نیز جمی می‌گویند. نخستین طواف در یک ده ایزدی به نام

درمان مواجه نشدیم و علی‌رغم آماده نمودن تمام مدارک و اسناد لازم، مجوز برگزاری بازآموزی برای دوره نهم صادر نگردید. آرزو می‌کنیم در آینده با بذل توجه مسؤولان بالای این وزارت‌خانه، مشکل حل و زمینه برای خدمت بیشتر نشریه به همکاران فراهم شود.

نکته دوم در مورد برقراری مجدد پرداخت حق اشتراک همکاران در نشریه است. دوستان عزیز می‌دانند که انتشار مجله رازی وارد بیست و یکمین سال شده است. در این سال‌ها، نشریه با فراز و فرودهای متفاوت همراه بوده که همیشه با عنایت و حمایت مخاطبان و خوانندگان محترم مشکلات را پشت سر گذاشته و به راه خود ادامه داده است. اکنون به دلیل بروز بعضی مسایل مالی، مجبور شدیم که پخش رایگان مجله را قطع و برای حل مشکلات به سوی مخاطبان همیشه آشنا رو کنیم و از آن‌ها بخواهیم با پرداخت حق اشتراک، نشریه خود را یاری نمایند. اطمینان کامل داریم که این درخواست با پاسخ مثبت همه عزیزان مواجه شده و نشریه خود را در حد توان یاری خواهند داد.

دکتر سید محمد صدر

باشیک و بخراانه در روز جمعه پس از چهارشنبه سور شروع می‌شود و پس از آن تقریباً در همه روستاهای یزیدی این کار انجام می‌گیرد. هر طواف‌کننده یک فرشته دارد که تنها ویژه ایزدی‌ها است. این طواف‌ها تا آخر ماه ششم میلادی که ایزدی‌ها آن را هزیران یا حزیران می‌نامند، ادامه پیدا می‌کند که این نشان نوروز در بین ایزدی‌ها است.

ایزدی‌ها در هر فصل سال جشنی دارند اما ویژگی جشن سرساله که در اولین چهارشنبه ماه نisan یعنی آوریل برگزار می‌شود، این است که مردم پس از سیزده روز دوباره جشن می‌گیرند که با سیزده به‌در ایران قابل مقایسه است.

پس از سقوط رژیم بعث عراق، مدتی است که ایزدی‌ها به عنوان اقوام مهم و باستانی عراق مطرح شده و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شده‌اند به گونه‌ای که دولت عراق این قوم را جزو میراث معنوی خود می‌داند و برای حفظ و رعایت حال آن‌ها مراقبت‌های ویژه‌ای در نظر گرفته است (۲).

در پایان، ضمن عرض تبریک مجدد به مناسبت حلول سال نو به ذکر دو نکته مهم می‌پردازیم: نکته اول این که نشریه رازی همچون گذشته خود را در خدمت همکاران عزیز داروساز دانسته و در این چارچوب در پی برگزاری دوره‌های جدید بازآموزی (خودآموزی) که مورد استقبال اکثر عزیزان قرار گرفته، بوده است. متأسفانه، اما در این زمینه با همکاری مناسب از جانب اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی وزارت بهداشت و

منابع
۱. روزنامه بهار، ۶ اسفند ۱۳۸۸، دوره جدید، شماره ۴۴، ص ۱۳
۲. موسوی خلخالی ع. نوروز در عراق، ۷ فروردین ۱۳۸۷، پایگاه اینترنتی دیپلماسی ایرانی، www.irdiplomacy.ir